

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/28273-γ'**

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 4

Αθήνα, 04 Ιουνίου 2026

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην από 21-05-2026 με αριθμό 5459 Ερώτηση της Βουλευτή κας Κ. ΜΑΛΑΜΑ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπίζεται ουσιαστικά το ζήτημα των αυξημένων προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο κράτος δικαίου. Στην κατεύθυνση αυτή, αναλαμβάνονται όλες οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και εκδηλώνονται οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία ενέργειες και τα απαιτούμενα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται αφενός μεν ο απόλυτος σεβασμός στα δικαιώματα των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων, αφετέρου δε ο έλεγχος της νομιμότητάς τους στη χώρα μας και η σύννομη κυκλοφορία/διακίνησή τους στον ενιαίο χώρο Schengen.

Ενταύθα, γίνεται μνεία ότι με τις διατάξεις του ν. 5226/2025 (Φ.Ε.Κ. Α' - 154) αυστηροποιείται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στις επιστροφές αλλοδαπών, με γνώμονα τον πλήρη σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα και ιδίως, την προστασία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Ειδικότερα, με τις υπόψη διατάξεις αναμορφώνονται υφιστάμενοι κανόνες και εισάγονται νέες διαδικασίες, οι οποίες στοχεύουν στην απλούστευση και στην επιτάχυνση των διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών που στερούνται του δικαιώματος διαμονής, καλύπτοντας διαδικαστικά και νομικά κενά του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου, ενώ παράλληλα, επικαιροποιείται η ενσωμάτωση -στην εθνική έννομη τάξη- της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008 («Περί επιστροφών»). Επίσης, αναφέρεται ότι αυστηροποιείται το καθεστώς των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για παράνομη διαμονή, ενισχύεται το πλαίσιο οικειοθελούς αναχώρησης και αναγκαστικών επιστροφών και ενδυναμώνεται η αποτρεπτικότητα έναντι τυχόν καταστρατηγήσεων των κανόνων εισόδου και υπέρβασης των όρων διαμονής.

Κατόπιν αυτών και ως προς τα ζητήματα που άπτονται του τομέα των επιστροφών, αξίζει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, περιλαμβάνονται δράσεις που, μεταξύ άλλων, αφορούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ισχυρού ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης υποθέσεων επιστροφών,

στην ορθή εφαρμογή των διατάξεων περί κράτησης και επιβολής εναλλακτικών αυτής μέτρων, στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος παροχής νομικής αρωγής - διερμηνείας, καθώς και στη λήψη μέτρων για την ενίσχυση της συνεργασίας τόσο με συναρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες για την άμεση ανταλλαγή πληροφοριών, όσο και με τρίτες χώρες για την έκδοση των απαραίτητων ταξιδιωτικών εγγράφων και την πραγματοποίηση των διαδικασιών επανεισδοχής. Υπό αυτό το πρίσμα και εν αναμονή έγκρισης του νέου Κανονισμού Επιστροφών, έχει αναπτυχθεί η απαιτούμενη συνεργασία με λοιπούς εμπλεκόμενους Φορείς, προκειμένου να διασφαλιστεί, σε εθνικό επίπεδο, η έγκαιρη επίλυση τυχόν νομοθετικών και τεχνικών - επιχειρησιακών θεμάτων, με στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση των διατάξεων του ως άνω Συμφώνου.

Για τα λοιπά θιγόμενα ζητήματα, καθίσταται γνωστό ότι η Ελληνική Αστυνομία συμμετέχει, κατά λόγο αρμοδιότητας, στην εν γένει διαχείριση μεταναστευτικών και συνοριακών κρίσεων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Συστήματος Διαχείρισης Περιστατικών και Κρίσεων «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», ως προς τη συγκρότηση των επιπέδων και οργάνων διοίκησης, ενώ διευκρινίζεται ότι το εν λόγω γενικό - κατευθυντήριο σχέδιο, σε περίπτωση ενεργοποίησής του, διασυνδέεται με λοιπά γενικά ή ειδικά σχέδια πολιτικής προστασίας, καθώς και με σχέδια συναρμόδιων Φορέων και Υπηρεσιών (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ.α.). Επιπλέον, αναφέρεται ότι έχει καταρτιστεί Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης, με τη συνεισφορά όλων των εμπλεκόμενων και συναρμόδιων Φορέων (ήτοι, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας), το οποίο, επί του παρόντος, βρίσκεται υπό τελική νομοτεχνική επεξεργασία από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Αρχηγείου.

Πέραν των προρρηθέντων, υπογραμμίζεται ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων κάθε προσώπου που διέρχεται τα εξωτερικά σύνορα της χώρας, ανεξαρτήτως εθνικότητας ή μεταναστευτικής ιδιότητας αποτελεί βασική επιδίωξή μας και προς τούτο, έχουν δοθεί, προς τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες, σαφείς κατευθυντήριες εντολές και οδηγίες για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας όλων των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων που αφικνούνται στη χώρα μας, επιδεικνύοντας ιδιαίτερη μέριμνα για το δικαίωμα υποβολής αιτήματος παροχής διεθνούς προστασίας και άσκησης των προβλεπόμενων ένδικων μέσων. Υπό αυτό το πρίσμα, οι περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, εφαρμόζουν ένα συνεκτικό πλέγμα δράσεων για τη διαχείριση της μη νόμιμης μετανάστευσης και την επιτήρηση των συνόρων, εναρμονισμένο με τα νομικά και επιχειρησιακά πρότυπα, πάντοτε τηρούμενων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της μη επαναπροώθησης. Επισημαίνεται δε ότι ουδείς υπό κράτηση αλλοδαπός αιτών διεθνή προστασία επαναπροωθείται μέχρι να εξεταστεί η συναφής αίτησή του (βούληση υποβολής αιτήματος διεθνούς προστασίας, καταγραφή αιτήματος, εξέταση σε α' βαθμό, εξέταση προσφυγής και τυχόν άσκηση ένδικου μέσου/βοηθήματος ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων), σε πλήρη συμμόρφωση με το εσωτερικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο και ιδίως, κατ' επιταγή της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και των διαδικασιών που προβλέπονται στις Οδηγίες 2011/95/ΕΕ, 2013/33/ΕΕ και 2013/32/ΕΕ, ως αυτές ενσωματώθηκαν στην εθνική μας νομοθεσία [ν. 4939/2022 (Φ.Ε.Κ. Α' - 111)], καθώς και της συναφούς νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.).

Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας έχει θέσει σε εφαρμογή ένα σύστημα τριών επιπέδων για τη διερεύνηση καταγγελιών περί «άτυπων επαναπροωθήσεων» από στελέχη επιβολής του νόμου. Ειδικότερα, σε διοικητικό επίπεδο, σημειώνεται ότι, μόλις γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες οιαδήποτε πληροφορία σχετική με συναφείς ισχυρισμούς ή καταγγελίες, διατάσσεται -χωρίς καθυστέρηση- η διενέργεια πειθαρχικού έλεγχου. Επίσης, περιπτώσεις καταγγελιών για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σύνορα διερευνώνται τόσο από τις δικαστικές (εισαγγελικές) Αρχές, όσο και από τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές της χώρας (Εθνική Αρχή Διαφάνειας και Συνήγορος του Πολίτη). Περαιτέρω, γίνεται μνεία ότι η παρακολούθηση της πλήρους συμμόρφωσης με τα θεμελιώδη δικαιώματα ενισχύθηκε με τις διατάξεις του ν. 4960/2022 (Φ.Ε.Κ. Α' - 145), βάσει των οποίων στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συστάθηκαν το Αυτοτελές Γραφείο Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRO), καθώς και η Ειδική Επιτροπή για τη Συμμόρφωση με τα Θεμελιώδη Δικαιώματα [άρθρα 49 (παρ. 1) και 50 (παρ. 1) του εν λόγω νόμου].

Πλέον αυτών, τονίζεται ότι στο πλαίσιο των Κοινών Επιχειρήσεων του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), που διεξάγονται στην ελληνική επικράτεια, υφίσταται ένα ολοκληρωμένο πλέγμα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, βασισμένο στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Νοεμβρίου 2019, ως ισχύει, όπου περιλαμβάνονται Κώδικας Δεοντολογίας, Μηχανισμός Αναφοράς Σοβαρών Περιστατικών (Serious Incident Reports/SIRs), Μηχανισμός Καταγγελιών (Complaints Mechanism), Αξιωματούχοι Εποπτείας και Παροχής Συμβουλών για τα ζητήματα των θεμελιωδών δικαιωμάτων (Fundamental Rights Monitors/FROMs), πειθαρχικές κυρώσεις και δυνατότητα τερματισμού της επιχειρησιακής δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών και συνεχών παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων από κράτη - μέλη. Ενταύθα, καθίσταται γνωστό ότι ο Μηχανισμός Αναφοράς Σοβαρών Περιστατικών και ο Μηχανισμός Καταγγελιών αποτελούν δύο σημαντικούς μηχανισμούς παρακολούθησης πιθανών παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα σύνορα από πλευράς Αξιωματούχων επιβολής του νόμου που εμπλέκονται σε Κοινές Επιχειρήσεις του Frontex. Μετά τη λήψη των ως άνω Αναφορών/Καταγγελιών από το Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Frontex (ως αρμόδια Αρχή του Οργανισμού για τη διαχείρισή τους), οι ελληνικές Αρχές οφείλουν να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τα υπό εξέταση περιστατικά και τις επακόλουθες έρευνες, σε εθνικό επίπεδο. Οι εν λόγω Καταγγελίες αποστέλλονται, ταυτόχρονα, για ενημέρωση στον Συνήγορο του Πολίτη, ώστε να εξετάσει εάν θα επιληφθεί -είτε με ίδια έρευνα είτε με την προώθηση των υποθέσεων προς διοικητική διερεύνηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες-, ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι στη χώρα μας, τα ανθρώπινα δικαιώματα κατοχυρώνονται μέσω ενός πλαισίου συνταγματικών, ποινικών και δικονομικών διατάξεων, καταδεικνύοντας το αίσθημα δικαίου που διέπει την ελληνική κοινωνία, η δε εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας δεν εναπόκειται στην υποκειμενική κρίση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά αποτελεί οφειλόμενη ενέργεια, προβλεπόμενη από το Σύνταγμα και τους νόμους. Συγκεκριμένα, η Ελληνική Αστυνομία, ως ένας αναντίρρητα υψηλής αποτελεσματικότητας και λειτουργίας Θεσμός, αντιμετωπίζει την ανομία και την εγκληματικότητα, εφαρμόζοντας τις διατάξεις που διέπουν το δικαϊκό μας σύστημα, λαμβανόμενων υπόψη των συστάσεων Οργανισμών, της νομολογίας του Ε.Δ.Δ.Α. και των παρατηρήσεων Επιτροπών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ενώ οι δράσεις της υλοποιούνται με υψηλό φρόνημα

και αίσθημα ευθύνης, πάντοτε με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου και τις ιδιαιτερότητες εκάστου ατόμου, όπως άλλωστε επιτάσσουν οι αρχές της αμεροληψίας και της ηθικής.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**